

Škaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.00
za četrlet „ 1.30

Narečnina se pošilja
agracijstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Doletniki katol. na-
bovnega društva de-
ležajo list brez po-
sodne narečnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesamezni listi določeni
se v tiskarni in pri
gospodu Novaku na
velikem trgu po 10 h.

Rekopis se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 50.

V Mariboru, dne 15. decembra 1898.

Tečaj XXXII.

Kako naj Avstrija državno idejo uresničuje.

(Konec.)

Zahtevamo torej, da se Avstrija deli po narodih. Ali zraven narodnega načela bode se vendar ozirati tudi na zemljepisne razmere in pa, da se narodom ne bije v obraz ter doseže ravno nasprotno od tega, kar se hoče, tudi na zgodovino. Ta tri načela: narodno, zemljepisno in zgodovinsko dobro spojit, bodi naloga avstrijskim politikom; če jo srečno rešijo, stekó si nevenljive zasluge ne le za našo državo, ampak tudi za evropski mir. Mi ne maramo škarij vzeti v roke, da bi avstrijski zemljevid razkrojili v stalne dele, to prepuščamo politikom strokovnjakom; ali da nas čitatelji bolje razumejo, bodi za primer povedano, da bi nikakor ne mogli odobravati, ako bi se severni rob Češke od te dežele odločil, ker se Češka vsled zemljepisnih razmer deliti ne da; prav dobro pa se da odcepiti slovenski del Štajarja od nemškega, ravno tako slovenski del Koroške; istotako bi se Rumuni v Sedmograškem in Bukovini dali združiti, in celo ne tajimo, da bi nam ugajalo, ako bi se Rumuni od Ogrov odločili, ker bi ti-le sicer bili premočni. Nastale bi potemtakem na sedanjih avstrijskih tleh skupine, pet ali šest, v katerih bi zvečjega bilo združeno, kar je sorodno, in moralo ostati združeno, kar se ločiti ne da. Na tak način bi narodom avstrijskim bilo zajamčeno, da se lahko prosto in čvrsto razvijajo; za manjšine, ki bi še ostale v skupinah, pa bi se imelo poskrbeti z natančnimi zakoni.

Vsaka skupina imela bi svojo upravo, živela torej za-se, delala zakone le sebi, ne usiljevala svojih narodnih posebnosti drugim, ki so za te nedovzetni, vsaka bi gospodarila le s svojim denarjem in ga uporabljala v svoj prid; skratka narodom bi bilo omogočeno, razvijati se po svoje, vsi skupaj pa bi med seboj v marljivem prosvetnem delu tekmovali.

Ali med temi skupinami morala bi tudi biti trdna vez, ki je nerazrušno družiti ter dela nasproti zunanjim sosedom mogočne; na zunaj mora Avstrija biti celota, jednota, ki ni nič manj tesno spojena, nego so druge najmočnejše države. Ali ni tudi Švice obod železen in ne kaže niti najmanjše razpoke, dočim so v obodu tla prek in prek razkrojena po narodnostih? Ustvariti bi se morala osrednja vlada, kateri bi imele na vsak način pripadati stvari, ki zadevajo vse narode, torej stvari, tičeče se vladajoče rodbine, zunanje stvari, vojna, torej armada in mornarica, državne finance in skupni državni dolg, trgovinske pogodbe, carinske zveze in menda tudi stavljenje železnic kakor komunikacija sploh. Za vse to bi naj skrbelo skupno ministertvo na Dunaju. Vse drugo pa, kar se ravna po raznih narodih, kar se ima tem prilagoditi, kar lahko služi vsaki posamezni skupini drugače, bi pa ostalo na skrbi tem-le, na pr. šolstvo, sodstvo i. dr. Koristi vsake skupine naj na Dunaju varuje minister rojak. Pokrivajo pa se troški naj tako, da ostanejo indirektni davki doma, direktni pa služijo skupnim potrebam.

V državi, ki sestoji iz tako različnih delov, kakor je Avstrija, ne sodi, da se vse

potrebe, ki so pri raznih narodih različne, potegnejo v osrednjo vlado na Dunaj; to nehote provzroči preprič, krivičnost in zane-marjanje, da ne rečemo zatiravanje slabejših narodov. Za mnogojezično Avstrijo centralizem torej ni.

Narodnemu načelu mora se dati pravica; narodno načelo ni umetno narejeno, ampak v naravi utemeljeno; kajti kakor vsak posameznik, tako se tudi vsak narod hoče ohraniti. Da so lastne vsakemu narodu posebnosti, ki ga ločijo od drugih narodov, to je delo božje previdnosti; božja volja pa je tudi, da kakor posameznik, tako tudi narod kot celota svojih talentov ne zakaplje, marveč je kolikor možno dobro izkorišča ter doseže najvišjo stopnjo prosvete, do katere se more vzpeti. Če je to oboje res, potem pa je tudi narodom dolžnost, da si ustvari tiste pogoje, ki omogočijo doseči ono stopnjo, in greh izmed največjih grehov, ako se zbog nevoščljivosti ali gospodljivosti v tem stremljenju ovirajo. Na delo tedaj državniki avstrijski, na delo, ki je dopadljivo Bogu, ki bo pa tudi pravi blagoslov ljudem, avstrijskim narodom!

Naj nam nikdo ne oporeka v tem smislu, da bi bila razkrojitev Avstrije v narodne skupine pomnožen dualizem. Kar mi hočemo in dualizem, je vendar tako različno, kakor dan in noč, kakor prostost in nasilstvo, kakor priroda in umetovanje. Dočim se ima dualizem, ker slovanske narode pestuje, smatra za nemoralno podlago države, služila bi razdeljenost v narodne skupine ali federalizem s samoupravo narodov moralnemu vzoru. Dualizem deli tudi državo nehote v dva so-

Listek.

Boji in krone.

(Povest. Prevel Anton Jerovšek.)
(Dalje.)

Plamen misijonske postaje v glavnem mestu naj bode znamenje, da se morajo zažigati kristijanom hiše po celi deželi, in smrt tujih misijonarjev tukaj v mestu naj bode oklic, da se usmrtijo vsi njih privrženci. Ako bomo iztrebili kristijane, bomo premagali tudi Francoze, ki ne bodo mogli daleč v deželo s svojimi težkimi, železnimi ladijami. Zatorej nasvetuje ta govornik, da se začne čez osem dni, ko bode polna luna, splošno morjenje kristijanov v glavnem mestu. Do takrat more tudi on zbrati svoje v severnem delu dežele razpršene čete in glas poslati poglavarjem divjih gorskih ljudstev, ki so vedno pripravljena moriti in pleniti. «Vi pa, vojni mandarin,» nadaljuje govornik, «prevzamite v trdnjavi nalogo. Ni mogoče, da bi nam izpodletelo, ker nam vi, pogumni stotnik straže, pri vodnih vratih odprete trdnjavo. 2000 mojih črnoprarnikov stoji kake tri dni hoda odtod. Z njimi napadete nenadoma posadko, ako bi se ne hotela udeležiti zarote. Nato obkolite cesarski grad.

Hijephova mora piti strup, in princ Dikdik zasede prestol svojih slavnih prednikov.»

«In kakor hitro imam oblast v rokah,» reče nato Dikdik, «izdam takoj povelje, da se iztrebijo kristijani do zadnjega. Jaz sam napadem s črnoprarniki proketo misijonsko hišo v mestu in položim lastnoročno krščanskim duhovnikom glave pod noge. In kakor zahteva poglavar črnoprarnikov, mora plamen krščanskih hiš in cerkva v Huetu dati znamenje sosednim mandarinom, da tudi oni z ognjem in mečem napadejo kristijane. Na ta način bode mogoče v dveh dneh očistiti Anam te tuje zalege.»

Franc se strese na celem životu, ko sliši te besede, katerim glasno pritrjujejo drugi. Nato se še posvetujejo zarotniki o nekaterih posameznostih.

Stotnik straže pri vodnih vratih predlaga, naj da poglavar črnoprarnikov od anamskih vojakov navidezno vjeti 100 svojih mož, ki se naj kot jetniki zapro v trdnjavi. Ti se morajo v določeni noči oborožiti, da napadejo ponočno stražo pri trdnjavi. Predlog se sprejme.

Potem se posvetujejo, če bi pomorili samo krščanske može, ali pa tudi žene in otroke. Mandarin in stotnik sta hotela vsem prizanesti, ki bi zatajili tujo vero. Princ in poglavar črnoprarnikov pa odločno zahte-

vata, da se iztrebi cela 'zalega', kakor sta se izrazila. Za napad se je odločila prva noč, ko bode polna luna. Ko bode mesec tako visoko, da se bode mogel videti od vodnih vrat, se morajo ta vrata odpreti črnoprarnikom, ki bodo pripravljene v pokritih čolnih. Princ še tudi zahteva, da se tudi odstranijo njegovi nasprotniki v zboru najvišjih svetovalcev. Imenovali so se sivolasi Filin in nekateri drugi, ki so se zapisali na posebno listino.

Konečno še Dikdik želi, da mu takoj pomagajo pobegniti. A vsi mu pravijo, da je bolje, ako ostane do imenovane noči zaprt v stolpu. Če bi pobegnil, bi začel Hijephova sumiti zaroto. Princ se da pregovoriti in ostane v zaporu, dasi nerad, zarotniki pa se pozno v noči poslové od njega.

Komaj da se je Franc skrtil pod top, so že ponočni obiskovalci korakali mimo njega. Nehoté se potuhne še bolj globoko in se pri tem zadene ob top. Poveljnik črnoprarnikov sliši šum, zato potegne meč in vseka ž njim v temni kot.

«Kdo je tukaj?» vpraša ob enem.

«Nihče,» odgovori vojni minister. «Najbrže je bila podgana, katerih kar mrgoli v tem stolpu. Most je vzdignjen in stari Minge še tudi stoji na straži.»

Franc, kojemu je meč brnel tik glave,

vražna tabora, katerih vsak išče pomoči zoper družega izven države, ako mu take ni treba celo zoper tiste, ki se mu upirajo, ker se nočejo dati surovo pestovati; federalizem pa bi zopet ustvaril jedinstvo. Dualizem daja Slovanom le politične pravice, narodnih ne, federalizem dajal bi vsem vse. Federalizem ne more biti pomnožen dualizem, ker sta si v bistvu različna. Dualizem odreja vendar narodom pravice in vlada raz dvoje mest: iz Dunaja in iz Budapešte, dočim federalizem narodom dovoljuje, da se sami vladajo, v kolikor jim je to mogoče pustiti z ozirom na celokupnost države. Dualizem je le podvojen gol centralizem, in če smo tega spoznali za zlo Avstrije, je dualizem dvojno zlo. Še enkrat torej: proč z dualizmom, na njegovo mesto pa federalizem s samoupravo narodov!

Zaplenjeno!

Zaplenjeno!

Zaplenjeno!

Ali ravno tako bode treba prusake in madžarone naučiti manire, prve spomniti, da imajo svojega cesarja na Dunaju, ne pa v Berlinu, tem le pa brzdati njih ošabnost in hrepenenje po nezavisnosti. Zakoni so za to, da se taki elementje, ki se za državni red ne brigajo, užugajo. Dokler država tem ne bode prišla do živega, na zboljšanje naših razmer ni misliti. Ako bi se v Avstriji vsak prusak takoj za vrat zgrabil in pošteno stresel, kakor si je zaslužil, bi prusačenja kmalu bilo konec. Zakaj so pa druge države tako stroge, in zakaj ve naša vlada zoper Slovane biti tako ostra? Posebno drzni so ti ljudje, odkar obstoji zveza z Nemčijo. Dan na dan dogajajo se najočitniša veleizdajstva pod pretvezo, da se zavezna država ne sme žaliti, v resnici pa, ker Nemčija na našo notranjo politiko vpliva. Zatorej pa je nujno treba, da se Avstrija Nemčije prej ko slej reši.

Nadalje bi se moraló avstrijsko-ogrsko uradništvo od zgorej navzdol precej globoko izpremeniti. Uradniki delajo, malone kar hočejo. Tostran Litve dela jih velika večina za prusaštvo in lahonstvo, onkraj za madžaronstvo. Pisati o tem še več, vzlasti kar se tiče naše strani, pravilo bi se v Dravo vodo nositi. Zatorej le iz blažene Ogrske par primerov. Pri volitvah 1896. je komitatni sodnik bistriški po noči z žendarmi hodil v stanovanja ter z bajoneti silil volilce, da so glasovali za Banfijevega kandidata. Postreljenih je pri teh volitvah bilo 53 Slovakov, ranjenih 120, in vse to se je zgodilo pod patronatom uradništva.

Nazadnje pa je treba še nekaj, da bo mogoče, v Avstriji uresničiti državno idejo, kakoršno smo spoznali za pravo. Avstrijska

država bila je nekdanj izborna katoliška, danes je živo verstvo, tako ki se zatajevanja in žrtev ne ustraši, le redko! Ne varajmo se! Po mestih in trgih se itak skoro vseskozi voli liberalno, ali tudi po kmetih pada pod koso liberalizma od leta do leta več žrtev. Tistega poštenega mišljenja in jeklene značajnosti, ki sta nekdanj bili navadni, je danes uže malokje najti. Človek, ki ju čisla, se ju veseli, če ju kje zasledi, kakor da bi po dolgem zopet našel drugega prijatelja, po katerem je hrepenel. Vemo, da je liberalizem starega, daljnega izvira; ali prav siriti kakor smrtna kuga se je vendar le jel, odkar imajo pri nas židje toliko pravic in prusko nemštvo toliko veljave. O verskih rečeh soditi zaničljivo, jelo je od neke dobe sem v višjih krogih postajati običajno, kazati «omiko.» In ta «omika» se je potem spuščala od tam nizdolu. Danes najdeš sledove liberalizma uže v zadnji koči. Benedek, tisti ki je leta 1866. izgubil vojsko zoper Pruse, vojakom ni dajal časa za velikonočno izpoved; ko se je pred bitko vojakom ponudil papežev blagoslov, djal je: «Le skrbite, da bode Bog nepristranski, za drugo bodem uže jaz skrbel!» Tudi je navada, da se pred bitko podeluje vojakom splošna odveza; takrat, to je pri Kraljevem gradu, se to prvič ni zgodilo, «ker to pre ruši vojakom samozavest.» Enakih primerov lahko bi navedli mnogo; ali vidimo, da moramo končati.

Če sedaj naj še enkrat kratko izrečemo, kako bi bilo državno idejo uresničevati, djali bi: Avstrija je v skrajni nevarnosti, ali rešiti se še da in sicer po federalizmu z narodno samoupravo, po krčenju prostosti židov, po strogem postopanju z veleizdajci in upornim uradništvom in končno po odločni vrnitvi k katoličanstvu. To vse pa se da izvesti še le tedaj, če Avstrija vezi, ki jo priklepajo na Nemčijo pretrga. Pred vsem torej: Proč od Nemčije!

Slovenske zahteve v drž. zboru.

Občine Spodnji Dolič, Bezovica in kat. polit. društvo v Konjicah so izročile po poslancu J. Žičkarju prošnje na državni zbor za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Pri tej priložnosti je imenovani poslanec izpregovoril sledeče besede:

»Visoka zbornica! Čast mi je bila, da sem visokemu naučnemu ministerstvu izročil prošnje od več kakor 50 občin in društev iz Spodnjega Štajerja za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Razlogi za to ustanovitev so prav natanko navedeni v peticiji nekaterih korporacij iz Ljubljane, ka-

trepeče na celem životu in moli kratko molitvico na čast angelju varuhu.

«Mislim, da se je zganilo nekaj večjega nego podgana,» reče roparski glavar, in še hoče enkrat mahnuti. A tovariša ga potegneta za seboj, rekoča, da je že pozno in se morajo požuriti. Francu je močno bilo srce, ko so korakali po stopnjicah doli. Spodej pred stolpom se ločijo. Stotnik se poda zopet k straži ob vodnih vratih. Vojni minister in roparski načelnik pa sta šla okoli trdnjave navidezno, da bi se prepričala, če so straže na svojem mestu, v resnici pa le zato, da bi si poglavar črnoprarnikov mogel natanko ogledati trdnjavo.

Ko si deček nekoliko oddahne od prestanega strahu, začne premišljevat, kaj bi naj zdaj storil. Na misel mu pride, da bi zbežal ter opozoril misijonarje in cesarja na pretečo nevarnost. Pa kako bi naj srečno prišel mimo mnogih straž v mesto ali v cesarsko palačo? Ali bi naj skočil iz hodnika v mimotekočo reko ter jo preplaval? Poguma za to mu ni manjkalo, a čutil je, da za to nima dosti moči. Ko tako premišljuje, sliši, da se mu bliža jetničar. Franc sklene, jetničarju vsaj to povedati, kar zadeva cesarja.

«Če se jim v tem prepriči načrt,» tako je čisto prav sklepal, «potem se tudi kristijanom ne bode nič zgodilo.» Zatorej naznani

staremu jetničarju kateri dan in ktero uro se ima zgoditi napad, pove mu tudi imena glavnih zarotnikov in način, kako hočejo dobiti črnoprarnike v trdnjavo.

Starec debelo gleda in dečka natanko izprašuje. Ko pa ga Franc prosi, naj ga takoj vzame seboj k cesarju, da mu naznanita zaroto, reče skopi starec:

«Ti hočeš, da bi jaz delil s teboj plačilo! Dečko, tega pa ne, plačilo hočem obdržati za sé. Glej, da takoj zopet zgineš v kletko. A zapomni si, da nikomur ne poveš, kar si nočaj slišal, drugače ti zadavim pred očmi tvojo mater, tebe pa mučim do smrti, kakor ni bil še nihče mučen.

«Si razumel? Zdaj pa v kletko!»

Čez nekaj minut je tičal deček že zopet v zaduhli ječi, a zdaj ni bil več pri svoji materi, temveč od nje v nasprotnem kotu in z nekim roparjem na eden kol priklenjen.

8. Dogodki med tem.

Drugi dan proti večeru je bil Lu, mladi prijatelj našega Franca Tuana, na vrtu svojega pra-ujca, modrega Filina. Filin, je bil velik prijatelj vrtnarstva, kojemu je posvetil vse proste ure. Še celo zdaj v svoji visoki starosti je bival po dnevu večinoma med grmičjem in cveticami svojega vrta. Trdil je celo, da se mora temu opravilu na prostem

zraku zahvaliti za svojo visoko starost in krepkost. Takrat se je sprehajal s svojim pravnikom med krasnimi gredami, zdaj tu zdaj tam kaj popravlja. Razkazoval je Luju krasne cvetlice, izmed katerih je marsikatero redko vrsto dobil od krščanskih misijonarjev. »Ko solnce zajde, jih še moraš enkrat dobro zaliti,« pravi mlademu Luju. Na to mu pokaže lepe, modre, japonske lilije in v sredi med njimi čarobno metodiko, ki je ravnokar razvila svoj zlatorumeni cvet. »Tudi ta je iz daljnega, tujega kraja. Neko gorovje v Afriki ji je domovina,« pripoveduje dečku. »Ne dotikaj se je! Ona je sicer lepa, pa močno strupena in te uči, da ne smeš vedno od zunanje lepote sklepati na notranjo vrednost kake stvari.« Lu je med tem zapazil, da prekrasna cvetlica nima močnega stebila temveč se ob drugih rastlinah vije kvišku. »To te naj spomni na to-le resnico: »Kakor potrebuje ta krasna tako je tudi z našimi knezi, kojih kraljevstvo se more le takrat razvijati, če jih zvesto podpirajo podložniki. — Kako se ti dopade novi vladar?«

»Veliko bolj, kakor rajni Tidik. Tidiku sem se vedno bližal s strahom in trepetom, Hijephova pa je dober in milosrčen. Jaz sem ga že prosil, da bi rešil iz ječe mojega prijatelja Tuana in ga zopet vzel med svoje služabnike.«

tero je izročil visoki hiši podpredsednik dr. Ferjančič ter jo priporočil v seji 20. oktobra in katero najdete ponatisnjeno v stenografičnem zapisniku 12. seje.

Pred nekaterimi dnevi je razkladal nek poslanec iz Trsta razloge, iz katerih bi se naj za avstrijske državljane italijanskega jezika ustanovilo laško vseučilišče. Navedlo se je, da se nahaja v Avstriji 750.000 italijanskih državljanov, ki imajo pravico, zahtevati takšno vseučilišče. Glejte, vsled zadnjega statističnega štetja, ki se je, kakor znano, izvršilo na veliko škodo Slovencev, se nahaja v Avstriji 1.200.000 Slovencev, in ti imajo pač tudi pravico, za se zahtevati svoje vseučilišče. (Ugovor in klici na levici: Kdo bo pa denar dal?) Žičkar: Denar naj oskrbi avstrijska vlada; če ga ima za Nemce, ga mora imeti tudi za Slovence!

Mnogoštevilnim občinam, ki so zahtevale takšno vseučilišče, se pridružuje tudi občina Dolič v konjiškem sodnijskem okraju. Prosim, visoka zbornica naj dovoli, da se ta peticija popolnoma ponatisne v stenografičnem zapisniku današnje seje.

Predsednik prosi iste gospode, ki so za to, da se ta predlog sprejme, naj vstanejo. (Se je zgodilo.) Peticija se je ponatisnila.

Nadalje čita perovodja dr. Budig: »Prošnja katoliške politične zveze v Konjicah za popolno ravnopravnost Slovencev na Štajarskem v šoli in uradu, predložena po poslancu Žičkarju.«

Predsednik: »K tej prošnji ima besedo poslanec Žičkar.«

Posl. Žičkar: »Visoka zbornica! Pred nekaterimi dnevi sem izročil visoki hiši prošnjo katol. polit. društva za kozjanski okraj na Spodnjem Štajarskem, da se izvaja jezikovna ravnopravnost Slovencev pri vseh javnih uradih in oblastnijah v vseh onih pokrajinah, koder prebivajo Slovenci. Danes leži pred menoj enaka vloga. Tu imamo peticijo katol. polit. društva v Konjicah na Spod. Štajarskem.

Visoka hiša! Gotovo je neizmerno neprijetno, če dobivajo slovenske stranke v popolno slovenskem jezikovnem okraju, stranke, ki ne razumejo nobene nemške besede, od raznih oblastnij nemške dopise, nemška razglasila in odloke. Ne vedo, kaj bi z njimi storile. Morajo si potem poiskati človeka, ki vsaj nekoliko nemški razumeva, da njim raztolmači, kaj pomeni ovo pismo in kaj od njih zahteva oblastnija. Tu se pa zgodi neredkoma, da se pismo čisto napačno razlaga. Znan mi je slučaj, da je naročila neka sodnija stranki, naj pride z mrtvaškim listom za neko osebo k sodniji. Stranki se

je pa po tolmaču razložilo: Ti imaš krstni list prinesiti k sodniji. Stranka nese toraj 3 do 4 ure daleč krstni list k sodniji; tu pa izve, da je pot napravila zaman in da mora iti nazaj po »mrtvaški list«.

Predsednik seže v besedo »Prosim, gospod poslanec, govorite bolj kratko.«

Poslanec Žičkar: »Taki in enaki slučajji se pripetijo na veliko škodo in na jezo Slovencev ne redkokrat. Naravno pravo zahteva, da se s slovenskimi strankami občuje pri sodniji in pri drugih uradih v slovenskem jeziku. Tožbe zaradi zanemarjanja teh naših pravic ne bodo prej prenehale, dokler ne dosežemo svoje popolne pravice. Predlagam toraj, da se omenjena prošnja katol. polit. društva v Konjicah popolnoma ponatisne v stenografičnem zapisniku današnje seje.«

Predsednik vpraša, ali so poslanci s tem predlogom zadovoljni. Ker so vstali, izjavlja predsednik, da se je sprejel, in se ponatisne omenjena peticija v sejnem zapisniku.

Državni zbor.

Na Dunaju, 7. decembra.

Cesarjeva zahvala.

Začetkom seje dne 6. decembra se je prebralo pismo presvitlega cesarja na zborničnega predsednika dr. Fuchsa, v katerem se vladar zahvaljuje za udanostno izjavo, ki jo je zbornica sklenila v izvenredni seji dne 25. novembra.

Finančni minister dr. Kaizl je obsirno utemeljeval državni proračun za l. 1898. Potrebovalo se bo 760.286.793 gld. Dohodki so proračunjeni na 760.754.834, preostalo bo 468.041 gld. Stroški, kakor tudi dokodki so bili v letu 1898 za celih 37 milijonov manjši. Državni dohodki bodo l. 1899. višji iz direktnih davkov za 4 milijone, in indirektnih za 12 milijonov, od železnic za 8 milijonov. Ostalo svoto 10 milijonov vzame minister iz preostankov iz l. 1897, ki znašajo nad 30 milijonov gld.

Minister napoveduje, da želi vlada odpraviti ali znatno olajšati mitnice na državnih cestah, časnikarski kolek in pristojbine pri izročitvi kmetskih posestev v druge roke. Okoli 36 milijonov gld. se bo vporabilo za odplačilo državnega dolga. Jako obsirno je razlagal, koliko bo nesel nov osebni dohodninski davek. Vsi dohodki, ki so podvrženi temu davku, so se cenili na 1156 milijonov gld. Povprek pride na vsakega temu davku podvrženega 1625 gld. letnih dohodkov, in povprek bi vplačal vsak gld. 31.25. Vseh

plačilcev je 1,861.854 glav, to je 7.29 procentov vsega prebivalstva in ves dohodninski davek bo znašal 22.2 milijon. gld.

Letnih dohodkov	zavziva oseb	in ves letni dohodek teh oseb je
600—700 gl.	176.244	113 milj. gld.
700—800 „	103.000	77.8 „
800—900 „	67.000	57 „
900—1000 „	57.000	54 „
1000—1200 „	73.000	81 „
1200—1400 „	54.000	60 „
1400—1800 „	61.000	97 „
1800—2200 „	34.000	67 „
2200—2600 „	22.000	52 „
2600—3600 „	28.000	87 „
3600—4600 „	12.000	52 „
4600—6000 „	9.000	49 „
Od 6000—	18.000	311 „

Poslanec Schlesinger vpraša: »Kako visoko pa gre od 6000 gld. navzgor?« Minister: »Od 6000 gld. do brezkonca in kraja. (Smeh).«

Črez 100.000 gld. letnega dohodka zavziva 255 oseb.

Zanimivo je tudi, kar je minister povedal o sladkorju, koliko se ga namreč prideluje na leto, oziroma, koliko se ga je obdačilo vsako leto. Od l. 1889 do l. 1894 se ga je na leto obdačilo povprek 2,311.000 meterskih centov, l. 1897 pa 2,816.000. Hranilnice (brez posojilnic) so imele l. 1886: 1054 milijonov gld. hranilnih vlog, l. 1897 pa se je svota zvišala na 1717 milj. gld. Davek od piva je znašal leta 1877: 19.4 milj. gld. l. 1887: 22.7 milj. gld., l. 1897: pa že 36.4 milijon. gld. Dohodek od tabaka je znašal leta 1894: 86 milijonov gld., l. 1899 pa je ta dohodek nastavljen na nekaj črez 100 milijonov goldinarjev.

Minister je potem povedal, da so delavska zavarovanja proti nezgodam od l. 1890—97 znašala 44 milijonov gld, proti boleznim 118 milj. gld. Obljubil je minister, da hoče vlada po vsej moči podpirati zadrage raznih vrst, ki zbirajo v celoto gospodarske moči in povspešujejo samozavest. Pristaviti hočemo, da zahteva naučno ministerstvo 3000 gld. za ustanove slovenskim dijakom na pravoslovskih in modroslovskih učiliščih.

Na Dunaju, 9. decembra.

Graške nemške narodnjake silno peče, da je vlada dala napraviti poselske bukvice za Slovenski Štajar tudi samo v slovenskem jeziku. Zahtevali so od ministerskega predsednika, naj odgovori, kako more to opraviti? Thun je djal v današnji seji, da so na Spodnjem Štajarskem dobile občine poselske knjižice v obeh deželnih jezikih. V katerem jeziku pa se naj knjižice oddajo pri

»To je bilo sicer lepo, pa ne modro. Bil bi moral poprej vsaj mene vprašati. Kaj je odgovoril na to cesar?«

»Cesarju se je to dopadlo; a rekel je, da mora poprej vprašati svoje svetovalce. Mladi Tuan in kristijani niso hoteli darovati rajnim cesarjem in so s tem močno razkačili pagansko ljudstvo, zato jim se ne sme takoj odpustiti. Sploh se mi zdi cesar zelo boječ. Vprašal me je med drugim tudi, če sem kristijan. Rekel sem, da nisem; a pristavil sem še, da sem po Tuanu spoznal krščansko vero, ki je zelo lepa in tolažljiva.«

»S svojo odkritosrčnostjo še bodeš sebe in mene pahnil v nesrečo, ker bodo začeli sumiti, da sva na skrivnem kristijana. Ali te je o tem kaj vprašal?«

»Da, da; jaz pa sem mu rekel, da mi ti braniš postati kristijan. Nato je zahteval od mene, da mu pripovedujem o krščanski veri. In pripovedoval sem mu eno uro in še dalje o krščanstvu. Pravil sem mu, da kristijani verujejo le v enega Boga, ki je vstvaril nebo in zemljo in ki kraljuje v nebesih. Dalje sem mu pripovedoval, da Boga molijo v nebesih neštevilni angeli in da so se nekateri angeli zoper Boga uprli in zato bili vrženi v peklenski ogenj. Pravil sem mu tudi, kako je Bog ustvaril človeka in ga posadil v prekrasni raj, kjer ga je zapeljal hudi

duh v greh. To je še vse rad poslušal. Ko mu pa povem, da je Bog svojega edinega sina poslal na svet, da bi zveličal ljudi, in da je bil ta božji sin rojen v revnem hlevcu ter da je umrl grozne smrti na križu, ni hotel več verovati. Rekel je namreč:

»To ni mogoče. Božji Sin bi bil moral biti rojen najmanj kot cesar anamski ali pa kot mogočni cesar Kitajski.«

»In kaj si mu na to odgovoril?«

Kar mi je enkrat odgovoril Tuan, ko sem mu ravno tako ugovarjal, kakor cesar meni. Rekel sem namreč; da nam Bog s tem skaže veliko večjo ljubezen in da je prišel le zato, da bi zadostil za naše grehe. A cesar me ni več poslušal. Klicali so ga že k njegovim ženam, ki so mu hotele napraviti godbo. Daroval mi je cekin, rekoč, da me še želi drugokrat poslušati. Nato odide k ženam.

»Kaj pa si storil s cekinom?«

Takoj sem hitel v zapadni stolp, kjer sta zaprta Tuan in njegova mati, ter sem ponudil denar staremu jetničarju, da bi me spustil k jetnikom. Jetničar vzame cekin in ga vtakne v žep. Potem pa reče, da me danes ne more spustiti v ječo. Naj pridem drugokrat. Medtem pa hoče dajati Tuanu za cekin boljše hrano. Stric, ali misliš, da bode to storil?«

»Težko,« odgovori starček. Jutri ali pojutrašnjem hočem iti sam s teboj in ti preskrbeti vstop v ječo. Za tebe bode prav dobro, da sam vidiš, kaj te čaka, ako si ne izbiješ iz glave o pravem času neumne misli postati kristijan. Zdaj pa pojdi sem-le v utico in mi preberi na glas jedno poglavje iz Konfucija, ki je moj ljubljenc. Glej, solnce že zahaja, moja stara navada pa je, da končam dan s tem, da berem nekaj iz knjig našega največjega modrijana.»

(Dalje prihodnjič.)

Smešnice.

Učitelj: »Matiček, povej, kaj je bil sveti Pavel?« Matiček molči. Učitelj bi ga rad na to opomnil s početnimi črkami ter mu reče: »a-po-« Matiček veselo: »Sv. Pavel je bil apotekar.«

Mati: »Mirko, zadnjič si mi napravil tako veliko veselje, ko si bil prvi v šoli, zdaj si pa že zaostal!« — Mirko: »Toda, mati! Kaka druga mati si tudi žele kdaj imeti tako veselje!«

Kdo je svetohlinec ali hinavec?

hodi — in pa v cerkev hodi.
Komur se dokazuje, da prebira prepovedane

županstvih poslom, o tem ne more vlada razsojevati, o tem imajo po krajevnih razmerah razsojevati občine same. — Slovenski župani! Dajate poslom edino le slovenske poselske knjižice. Veljale bodo povsod, če se tudi repenčijo nemški purani.

Silno zanimiv je bil odgovor grofa Thuna na interpelacijo Spinčiča in tovarišev, ki so se pritoževali nad tem, da politične oblasti v Primorju dopisujejo slovenskim občinam v italijanskem jeziku. Minister pove zbornici, da je vlada izdala dne 5. novembra 1898 naročilo, naj upravne oblasti dopisujejo raznim strankam v njihovem jeziku, da se izognejo vsem opravičenim pritožbam. To je jako važno. Naj pa tudi vse slovenske občine dopisujejo oblastnim samo le v slovenskem jeziku.

Nemškimi narodnjakom tudi ni bilo po volji, da je slovenska posojilnica v Št. Janžu na Koroškem začela uradovati v slovenskem jeziku in v tem jeziku doposlala svoje izkaze trgovinski in obrtni zbornici v Celovcu. Grof Thun je izjavil, da od tistih mal, ko je ta posojilnica sklenila, da bo uradovala v slovenskem jeziku, morajo vse oblasti sprejemati njene dopise v slovenskem jeziku.

Obravnavala se je potem postava za stran zboljšanja plač za državne uslužbence. Razgovor se pa ni končal še v tej seji. Ob koncu seje predlaga poslanec Wachniany, naj se na dnevni red prihodnje seje deneta postavi, kateri je predložila vlada v zadnji in današnji seji, namreč da se pogodba z Ogrsko podaljša za šest mesecev, in naj se vladi dovoli, skozi tri mesece pobirati davke po načinu, ki je zdaj veljaven. Tu se je pa vzdignil grozen upor od strani nemških narodnjakov, ki so izjavili, da ne pustijo obravnavati o nobenem vladnem predlogu, preden se ne odstranijo znane češke jezikovne naredbe. Vkljub ugovoru nemških narodnjakov je dal predsednik dr. Fuchs Wachnianyov predlog na glasovanje. Ko se je večina zbornice izrekla za ta predlog, so prav pobalinsko zmerjali predsednika nemški narodnjaki, in v groznem kriku je predsednik sklenil sejo.

Na Dunaju, 13. decembra.

Obstrukcija oživljena.

Na dnevnem redu današnje seje je stala obravnavanje za zboljšanje plač državnih uslužbencev. Ko so se prebrali razni dopisi, prošnje in interpelacije, in ko so ministri Thun, Wittek, Dipauli in Kaizl odgovorili na nekatera vprašanja, se vzdigne dr. Lemiž ter pravi:

»Ministerski predsednik je odgovoril na neko interpelacijo Spinčiča, da je ukazal oblastnim, naj občejejo s slovanskimi strankami v njihovem jeziku, na neko vprašanje poslanca Schoisswohla, da smejo županstva na Spodnjem Štajarskem izdajati poselske knjižice v slovenskem jeziku in na interpelacijo Lemeža proti slovenskemu uradovanju posojilnice v Št. Janžu na Koroškem, da sme ta posojilnica uradovati v slovenskem jeziku in v istem pošiljati svoje izkaze trgovinski zbornici v Celovcu. Predlagam toraj, naj se o tem odgovoru ministra začne obravnavati in se naj o tem predlogu po imenih glasuje.«

Ker je ta predlog podpiralo nad 50 poslancev izmed nemških narodnjakov in nemških naprednjakov, se je moralo glasovati po imenih in se je s tem začel tratiti čas, kakor se je to godilo v pretečenih zasedanjih. Nemški narodnjaki hočejo s takimi in enakimi predlogi zabraniti, da se ne bo v zbornici obravnavalo o vladnih predlogih za stran pogodbe z Ogrsko in za stran državnega proračuna za leto 1899. Predlog se je z 142 glasovi proti 84 glasom odklonil. Potem je prišel na vrsto prusak Schönerer, ki predlaga, naj se v zapisnik današnje seje dene njegov ugovor proti postopanju predsednika, ki noče pripustiti, da bi se začela obravnavati o zahtevi ministrov. Ob polu dveh se le se je začel dnevni red v volitvijo poljedelskega odseka. Izmed Slovencev so izvoljeni v ta od-

sek, ki šteje 48 udov: Berks, Pogačnik in Povše.

Nato sta govorila dva levičarja o postavi za stran zboljšanja plač državnim uslužbencem. Ob koncu seje (štrta ura pop.) predlaga predsednik, naj se danes vrši še ena seja zvečer ob 7. uri, da se rešijo predlogi za stran novih lokalnih železnic. Čeravno so Schönerer in drugi levičarji temu ugovarjali, se je predlog sprejel in imeli bomo nocoj še eno sejo.

Po tej dnevni seji pa je zborovala »krščanska slovanska narodna zveza«. Od vseh strani se je razodevala največa ogorčenost nasproti vladi, ki do zdaj še skoraj nobeni zahtevi naše zveze ni zadostila. Da, nekateri najnovejši dogodki v Ljubljani in Gorici celo kažejo, da vladni organi postopajo vedno bolj sovražno proti Slovincem. Kmalu se mora pokazati, jeli slovanska zveza še ud desnice ali prestopi v opozicijo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Celo drugače nego državnozborni predsednik zna krotiti opozicijske duhove župan prestolnega mesta Dunaja dr. Lueger. Nemška nacionalna in napredna stranka mu poskuša v občinskem odboru motiti redno razpravo ter se noče klanjati njegovim predsedniškim odredbam. Dr. Lueger ne pomišlja dolgo, on pošlje po občinske slugе ter da nepokorneže vreči iz sobane. To se je sedaj prigodilo že dvakrat.

Gradec. Nemški vseučilišni dijaki so hoteli uprizoriti zabavni večer z govori. Policija pa jim večera ni dovolila, dokler ne predložijo prej govorov. Bala se je, da bi govori bili preveč pruski. Ker dijaki govorov niso predložili, se shod ni dovolil. Vsled tega so v torek zvečer rogovili po mestu ter pred policijskim poslopjem klicali: »Pogibelj policiji!« Dijakom je prihitela na pomoč mestna fakinaža. Policija jih je nekaj zaprla. To so nezdravi pojavi med nemško mladino, katerih so krivi stariši, profesorji in vladna dobrodušnost.

Gorica. Ni skoraj dneva, da bi goriški Slovenci ne poročali o kaki novi predrznosti Nemcev in Lahov nasproti Slovincem. Kaka se je godila 2. dec. slovenskim zastavam, smo že pisali. Danes hočemo povedati, kako izzivalno so postopali na goriški gimnaziji nemški profesorji. Nemški profesor je imel 2. dec. slavnostni govor, v katerem je povdarjal velikansko važnost nemščine v srednjih šolah. In tudi slovenski učenci so ga morali poslušati. Neki dijak je bojda zapisal njegove besede na desko, in zdaj je proti temu revežu velika preiskava. Dijak bo moral zapustiti gimnazijo, profesor bo ostal. Goriški rodoljubi naj uporabijo to priliko ter naj glasno zahtevajo slovensko gimnazijo.

Istra. V Pulju so pretekle dni odprli prvo hrvatsko šolo. Šola je ustanovila družba sv. Cirila in Metoda za Istro. Pravzaprav bi jo morala odpreti občina, a ona je italijanska ter ne skrbi za duševni blagor hrvatskih sobčanov, čeprav morajo tudi ti donášati svoje forinte v občinsko blagajno. Toda Slovan se povsod zatira.

Hrvatsko. Volitve na Štajarskem vsled nemčurskih sleparij sicer tudi niso vzorne, a take še hvala Bogu vendar niso, kakor na Hrvatskem. Tam madžaronska stranka uporablja nasproti krščanski narodni opoziciji najgrša sredstva, da ne prodre neljuba ji opozicija. Zadnjič je odbila v Pisarovini madžaronska volilna komisija vse opozicijske kandidate. Tako ni čudo, da je zmagal njihov kandidat Vuksan jednoglasno, kajti opozicija se je vsled nezakonitosti vzdržala glasovanja, čeprav je imela osemkrat več glasov.

Ogrsko. Državni zbor ogrski je preložen do 17. decembra. Ker sta odstopila zbornični predsednik Szillagyi in podpred-

sednik Lang, a jeden podpredsednik Kardos je bolan, ni imela zbornica predsedstva in ni mogla dalje zborovati. Volitve novih predsednikov pa hrupna obstrukcija ne pripusti. Cesar je ministerskemu predsedniku Banffyju izrekel zaupanje ter ga prosil, naj vstraja.

Cerkvene zadeve.

Kaj je katoliška cerkev za človeštvo storila?

(Apologetični pogovori.)

V.

Med najlepše čednosti spada nesebična ljubezen do bližnjega. Kdo jo je pa v pravem pomenu učil? Morebiti stari Grki, ki stoje na vrhuncu omike pred krščansko dobo? Ali hrabri Rimljani, ki so njihovo omiko podedovali in deloma dopolnili? Nikakor ne! Ljubezni do bližnjega v pravem pomenu niti poznali niso. »Bližnji« jim ni bil vsak človek, k večjemu samo prijatelj ali sorodnik. Vsi pa, ki so bili druge vere ali druge narodnosti, so bili »barbari«, neolikanci, in nje sovražiti, ni bilo prepovedano; nasprotno, kdor se je nad njimi krvavo maščeval storil je lepo, plemenito delo. A tudi lastne sorojake dejanstveno ljubiti, ni bilo zapovedano. Bolniki, ubožci, posebno pa starčki niso smeli od nikoder pričakovati pomoči. Kdor je v življenju opešal ali se pa ponesrečil ter si sam ne more več pomagati, on je izgubil pravico živeti; ako pogine, kakor živinče na cesti, nič ne škodi. Kdor si življenja sam s svojimi krepostmi ne more vzdrževati, nima pravice živeti, in če ga kdo ubije, se ne pregreši. Taki so bili nazori v starodavnih časih. Zavrgli jih niso niti najbolj razsvitljeni in plemeniti možje. Platon, ki je dika grških modrijanov, jih semtertje celo zagovarja; sovraštvo proti »barbarom« odločno terja.

Bila je to pač žalostna doba v svetovni zgodovini. Tu nastopi naš Odrašenik. V nedopisno ganljivih besedah razloži ljudstvu ljubezen do bližnjega. Pové priliko o usmiljenem Samaritanu in izusti prvi blagonosne besede: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!« Ne samo prijatelje, dobrotnike, sorodnike moramo ljubiti po njegovi zapovedi, ne, tudi sovražnike. »Ljubite svoje sovražnike; storite dobro onim, ki so vas sovražili, molite za nje, ki vas preganjajo in obrekujejo!« O čudapolne besede! Nikdar jih svet še ni slišal; Kristus jih je prvi izgovoril. Ljubezen do sovražnikov je cvet krščanske ljubezni do bližnjega.

Katoliška cerkev si je povelje svojega Izveličarja dobro zapomnila. Začela je takoj ob svojem začetku po njem se ravnati. Kolikor je v tem oziru storila, je naravnost neizrekljivo. Ogromne so žrtve, katere so verniki na opomin svoje matere, katoliške cerkve, položili in jih še polagajo na oltar najčistejše ljubezni do bližnjega. Nastale so bolnišnice, zavodi, v katerih se boleniki, brez ozira na vero ali na narodnost sprejemajo in se jim najljubeznivše postreže. Dandanašnji je bolnišnic neštevilno veliko. Vsako mesto jih pozna, celo v večjih vaseh so udomačene. Kdo bi mogel oceniti dobrote, ki se ubogim trpinom v njih skazujejo že skoraj dve tisoči let! Koliko solz je bilo v njih posušenih! Koliko žalostnih src potolaženih, bolečin ozdravljenih, želj uslišanih! Cerkev je zidala nadalje po mestih zavetišča za zapuščene sirote, vsprejemišča za potpničke, hiralnice za uboge starčke; zavode za otroke, ki nimajo starišev. Takih dobredelnih zavodov je na tisoče in tisoče. A še več. Katoliški možje so ustanovili cerkvene redove, ki imajo edino le namen, povspeševati ljubezen do bližnjega. Sv. Janez Matha in Feliks Valois sta l. 1198 ustanovila red trinitarcev, ki ima namen, pobirati darove za oproščenje trpinčenih sužnjev. Sv. Janez

od Boga († 1550) je vstanovil red usmiljenih bratov, ki imajo namen zidati bolnišnice, jih vzdrževati in streči bolenikom. Sv. Vincencij Pavlanski je vstanovil red usmiljenih sester l. 1629., ki strežejo z neizmerno ljubeznivostjo bolenikom. V redu ostanejo celo življenje. Kakšnega občudovanja in priznanja so vredni usmiljeni bratje in sestre! Zdi se mi, da jih smemo više ceniti, kakor pogumne mučenike. Kajti njihovo celo življenje je nepretrgano trpljenje, potrpežljivost z boleniki in prenašanje groznih nevarnosti. Usmiljena sestra je angelj v človeški podobi. Celo življenje, vse svoje imetje podari, da bi le bližnjemu mogla služiti. Ne odvrne je od nevarne službe nobeden strah; naj gospodari strahovita lakota, naj kosi kuga, vse pada in omaguje, beži in išče varnega zavetja, le usmiljena sestra neomahljivo stoji v svojem čudapolnem poklicu. Kdo ji daje krepost, kdo jo navdušuje za tako nadčloveško dejanje? Ona tajna, skrivnostna moč svete cerkve, ki samo dobrote deli, blagruje in streže človeštvu v križih in težavah. Poglej gori na strmo goro sv. Bernarda, kjer razsaja večni vihar in neminljivi zameti popotnikom pretijo s svojimi grobovi. Kdo se usmili ubogih popotnikov, ki tjekaj zajdejo. Katoliški menihi jih vsprejemajo in pogostujejo. V tujih krajih mori gobova bolezen tisoče najubožnejših trpinov. Vse beži pred nalezljivo boleznijo; le katoliški strezniki, misijonarji in usmiljene sestre jih tolaziijo, lečijo in jim ljubeznivo strežejo. Še letos se jih je mnogo iz Avstrije peljalo v Indijo in na izhodno-azijske otoke v postrežbo gobovim.

Svete cerkve v dobredelnih vstanovah in zavodih nobena druga vera ne dojde, samo ona je v tem oziru plemenita (žlahtna) mati, ki z neizmerno ljubeznijo skrbi za vse svoje in tuje otroke. Ljubezen do bližnjega pozna, goji in razširja samo le katoliška cerkev. Človeški rod ji ne bo nikdar dovolj hvaležen, zakaj njene dobrote, katere mu je skazala, so brezmejne. Dr. M.

Dopisi.

Dunaj. (Ormoški davčni urad.) Poslanec J. Žičkar je stavil v državnem zboru do finančnega ministra naslednje vprašanje: Sodnijski okraj ormoški šteje po zadnjem ljudskem štetju 18.409 Slovencev in 583 Nemcev. Vkljub temu uradujeta pri tamkajšnjem davčnem uradu dva adjunkta, ki slovensčine nista zmožna ne v pisavi, ne v govoru. Ondotni davkar in kontrolor znata sicer slovenski govoriti, a slovenski uradovati ne znata. Cela ta četvorica uradnikov pa je zraven tega javna nasprotnica slovenskega naroda; ondotni davčni urad je postala nemška trdnjava.

Da pa temu nenaravnemu stanju ni krivo pomanjkanje slovenskih uradnikov, nam dokazuje dejstvo, da je mnogo Slovencev nastavljenih pri davčnih uradih na Gornjem Štajarskem, ki so slovensčine večji v pisavi in besedi. Njih imena so na razpolago. Podpisani si torej usojajo vprašati Nj. Ekselenco gosp. finančnega ministra: Ali je voljan, se poučiti o navedenih razmerah pri c. kr. davčnem uradu v Ormožu? Ali hoče nakazati deželno finančno ravnateljstvo v Gradcu, da v vseh slovenskih krajih, posebej še v Ormožu, nastavlja davčne uradnike, ki so zmožni slovensčine v besedi in pisavi? Jos. Žičkar, Berks, dr. Krek, dr. Ferjančič, Vencajz, dr. Žitnik, grof Coronini, Pogačnik, Klaič, Povše, Zore, Pfeifer, Biankini, Bulat, Borčič, Vukovič, Barwinsky, Mandicevski, Karetnický, Wachnianyn, Perič.

Iz Kozjega. (Resna, pa zadnja beseda.) Že večkrat smo v »Slov. Gosp.« povdarjali živo potrebo posojilnice za Kozje in kozjanski okraj. Snovitev posojilnice v Rajhenburgu nas je napotila, da zopet povzdignemo glas in zlasti še zató, ker se nameravata združiti dve župniji kozjanskega

okraja: Podsreda in Koprivnica s snujočo se rajhenburško posojilnico. Omenjeni župniji sta najbližji Kozjega. Spoznavši, da ni pomoči od bližine, obrnili sta še rajši v daljni Rajhenburg, kar Kozjanom gotovo ne bo delalo časti. Posojilnica za Kozje in kozjanski okraj je neobhodno potrebna; saj nima okraj nobenega drugega denarnega zavoda, kakor okrajno hranilnico, katera pa se še ne more vspeti do prave veljave.

Vsled tega imajo kozjanski kapitalisti ali bogataši, med njimi tudi narodnjaki, svoj denar vložen drugod, žal da nekateri Slovenci tudi v nemških hranilnicah. Okrajna naša hranilnica je sedaj sicer v slovenskih rokah; vendar poleg posojilnice ne bi trpela nobene škode. Posojilnica je v Kozjem — še enkrat povdarimo — krvavo potrebna. Zakaj? Čujte, slovenski rodoljubi! Znan vam je le predobro oskrbnik kozjanske grajščine. Ta tujec je tekom 10 let zelo obogatel v Kozjem. Sedaj izposojuje denar Kozjanom in okoličanom, kateri tako postanejo od njega odvisni.

Mnogo naših ljudi je pri njem zadolženih. Zakaj so ravno njemu dolžni? To je pač jasno. Posestnik je v sili, zadregi. Kam se naj obrne? Posojilnice ni, Celje je daleč, s hranilnico tudi ni nič, ker je ž njo preveč posla in tudi preveč stroškov naraste, zlasti pri vknjižbi in izknjižbi, ... no? No, sila kola lomi — mora k oskrbniku. Če je narodnjak, sliši še sicer poprej od oskrbnika par žarkih, navadno se zadere nánj: pojdi h kapelanu, on ti naj dá; saj je on vaš bog (dokazov zató, kolikor hočete). Kaj si hoče revež, kakor ponižno poslušati, samo da dobí. In to Vam nič ni mar, rojaki kozjanski!? Kaj še Vam potem more sploh svetega biti v narodnih zadevah? O, da bi se potrudil in žrtvoval kak slovenski strokovnjak n. pr. kak celjski odvetnik, da bi pomagal kozjanskim Slovincem ustanoviti posojilnico. Rojaki! Še jedno! Za dober mesec bodo pri nas občinske volitve! Ako dotlej ne ustanovite posojilnice ter ne oslobodite našega kmeta, ali mu vsaj upanja rešitve ne daste, — imeli boste župana oskrbnika! To je naša zadnja beseda v tej zadevi. Odslej pa bomo Vam začeli očitati hude posledice, ki se bodo rodile vsled Vaše ...!

Gornja Radgona. Slovesnost, kakoršno smo obhajali dne 2. decembra t. l., je gotovo z veseljem napolnjevala srce vsakega zavednega in zvestega Avstrijanca, a nam Gornjeradgončanom je prinesla še drugo veselje, zmago nad našim posilinemškim občinskim zastopom. Drugokrat se je že poslušil svoje domišljene vsemogočnosti in dal ukaz, naj se na dan cesarjevega jubileja po hišah razobešajo samo mednarodne zastave. Kaj je neki vzrok tega ukaza? So ti gospodje res tako mednarodnega mišljenja? O prijatelji, mislite, da smo Slovenci res taki bedaki, kakor vi mislite, da ne bi znali do 5 šteti! O, mi že davno vemo, zakaj tako ravnate. Zato ste dali ta ukaz, ker bi se drugače pokazalo, da je Gornja Radgona slovenska, kajti skoraj na vseh hišah, ki sploh zaslužijo hišno številko, bi plapolale slovenske zastave, nemške pa bi naj bržeje nobene ne bilo, kajti Nemca, ki si ima za čim frankfurtarico kupiti, imate samo enega, in ta ima c. kr. sodnijo pod svojo streho in zavoljo tega bi mu nikakor ne kazalo, obesiti raz streho izdajalskega znamenja. Vsi drugi pa, ki bi sicer kot odpadniki slovenskega materinega jezika tudi kaj radi frankfurtarice razobesili, si tega ne bi upali, ker jim vest, čeravno kosmata, vendar vedno očita in pravi, da jedo slovenski kruh, kojega pa bi njim začelo zmanjkovati, ako bi Slovence gornjeradgonskega okraja očitno žalili. Za tem grmom tiči zajec! Ne mednarodnost vaša je vzrok, da dajete take ukaze, ampak to, ker hočete na tak način sé silo zatreti slovenski značaj Gornje-Radgone!

Zoper ta ukaz smo si, čeravno v skrajni sili zavoljo pomanjkanja časa, oskrbeli še ob pravem času od c. kr. glavarstva v Ljutomeru izjavo, da gornjeradgonski župan nima

pravice braniti nam slovenskih zastav. Zdaj smo bili na konju, pripravljeni za slučaj sovražnega napada na naše zastave. V petek zjutraj je vse začudeno in obenem oveseljeno gledalo slovensko zastavo na stolpu skupne hiše cele slovenske Šentpetrovske župnije in na g. dr. Simoničevi hiši. (Da so bile cesarske zastave na prvem mestu, tega ni treba omenjati.) Prvi, ki se je nad tem prizorom pohujševal, bil je občinski sluga gornjeradgonski. Takoj plane v hišo nad narodno gospodično, ki oskrbuje hišo, in zahteva, da zastavo v 5 minutah odstrani izpred njegovih razžaljenih oči. Ko je njegova jeza vskipela do vrhunca, pokazala se mu je izjava c. kr. okrajn. glavarstva na župana, in ta mu je vzela bridko orožje občinskega ukaza iz rok. Kar je sedaj sledilo, o tem raje molčimo.

Občinski sluga pa je od 2. decembra naprej oproščen, paziti na slovenske zastave in ukazovati, da se odstranijo. Zopet mu je olajšana služba! Ti imaš torej odslej pravico skrbeti za red, kadar mestni fakini trupajo svetilnice po naših ulicah, kadar se pijani fantje pri cerkvi tepejo in s kamenjem zadevajo, da na daleč okrog nihče ni življenja varen, vse te pravice imaš v gornjeradgonski občini, a slovenskih zastav odstranjati, nimaš več pravice, in ako bi ti jo kdo dal izmed tvojih predpostavljanih, bodi vam vsem zažugano z najnovejšim ukazom. Mislimo, da smo dali danes občinskemu slugi dovolj instrukcij!

Razne stvari.

Domače.

(Presvitli cesar) se v lastno-ročnem pismu zahvaljuje svojim narodom za ginljivo in dostojno slavljenje njegove vladarske petdesetletnice. Najbolj je ugajalo njegovemu sreću, da je nebrojna vrsta javnih zastopstev, zasebnih družb in posameznikov, ustrezaje njegovi želji, slavila petdeseto obletnico njegovega vladanja s plemenitimi čini dobredelja, ki še bodo v poznih časih donasali siromakom v stiski in sili obilen blagoslov. H koncu svojega pisma prosi presvitli cesar vsegamogočnega Boga, naj blagoslovi njegove zveste narode, da jih vidi na večer svojega življenja v neskaljeni sreči.

(Imenovane.) G. Ivan Erhatic, sodnijski pristav v Gornjem gradu je imenovan sodnijskim tajnikom v Celju, g. sodnijski pristav v Ormožu, Karol Regula, namestnikom drž. pravdnika v Mariboru. Torej gosp. Regula pride v Maribor! Gospodje državni poslanci, ali ste zahtevali od ministerstva, da ostane mariborsko okrožno sodišče vse večne čase v nemških rokah? Zopet pride nemšk uradnik v Maribor!

(Naš urednik) je bil pri porotni obravnavi dne 6. decembra obsojen na sedem mesecev ječe. Ne samo somišljeniki, ampak tudi naši nasprotniki nas obžalujejo zaradi velikanske kazni. Le neka mokraška baraba iz Gradca nam piše, da si nismo zaslužili samo sedem mesecev, ampak sedem let, da, tudi sedemkrat sedem let nam ne bi škodilo, kajti z našim listom se je začel še le narodnostni boj v Avstriji. Ta smešno-neumni izrek nam je tako pretresel živce, da smo se glasno zasmijali ter se s pomilovanjem ozrli skozi uredniško okno proti Gradcu, kjer nemška omika rodi tako bedaste sadove.

(Umrl) dne 12. t. m. Janez Plemenitaš, kmet slatinske občine poleg Sv. Križa. Bil je blag, katolišk in naroden mož. Dve njegovi hčeri sta šolski sestri. N. p. v m!

(V Selnici ob Dravi) se je obhajal od 1. do 8. grudna t. l. sv. misijon. Vodili so ga lazaristi Fr. Kitak, Fr. Ferjančič in Gr. Flis.

(Obravnava Luigi Luccheni) izide te dni v drugi poboljšani izdaji. Da je knjižica priljubljena, kaže uže tó, da

smo v teku 3 tednov prodali veliko število iztisov, in vednemu povpraševanju ustrezajoč, se odločili za drugo izdajo. Naročuje se pod naslovom: Vodstvo tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Cena 20 kr., po pošti 22 kr. — Več v oglasu.

Zaplenjenje.

Prva izdaja današnje številke je bila zaplenjena in sicer v prvem članku na drugi strani cel odstavek. Na šesti strani pa kar tri notice in sicer: „Gospod Morocutti odgovorite nam?“ „Naše okrožno sodišče in slovenščina,“ in „Slovenščina in mariborski porotniki.“ — Priredili smo takoj drugo izdanje. Letošnje leto smo bili že trikrat zaplenjeni in enkrat obsojeni na sedem mesecev ječe. Noben slovenski list nima tako težkega stališča kakor mi.

Zaplenjeni

vitez pl. Haupt, kojega svak je sedanji vojni minister pl. Krieghammer, odlikovan z redom sv. Leopolda. Vsled tega se mu je priredila zvečer 9. decembra bakljada pred gradičem Strausenek. Ob pokanju možnarjev, in razsvetlavi umetelnega ognja in sviranju domače godbe ga nagovori obč. svetovalec, F. Cukala, in mu častita v imenu celega okraja. Hvalležno omenja njegovo prizadevanje za napredek živinoreje in sadjarstva. Slavljenec se vsem prav iskreno zahvaljuje v slov. jeziku ter obljubi vse žrtvovati v korist in hasek domačega ljudstva. Drugi dan 10. decembra mu izročita gomilski župnik Fr. Škorjanc in nadučitelj Ivan Zotter pismeno častitko, podpisano od raznih korporacij, na kar jima vitez izroči 100 kron za domače uboge. Gosp. Karol Haupt vitez Hohentrenk je sicer rodom Nemeec, vendar nam Slovencem vsikdar pravičen in naklonjen.

(Zavedne občine.) Občine pri Sv. Bolfanki v Slov. gor.: Biš, Trnovska ves in Bišečki vrh poslale so na dotična ministerstva prošnje za slovensko nadsodišče in vseučilišče v Ljubljani, ter še za slovenski poštni pečat, po veleuč. g. poslancu dr. L. Gregorecu. — Občina Ščavnica je jednoglasno sklenila prositi za slov. nadsodišče in vseučilišče v Ljubljani in za dvojezični poštni pečat pri Sv. Ani na Krembergu. — Občina Sv. Lovrenc na dr. polju je prosila za slov. vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani. Slava narodnim občinam!

(V P a m e č a h) je obhajala dne 8. dec. novo ustanovljena družba kršč. mladeničev in deklet svojo prvo skupno pobožno-t. Do 70 mladeničev in nad 100 deklet je pristopilo z gorečimi svečami v rokah k mizi Gospodovi. Vzledno vedenje mladine pri tej svečanosti, pa očetovsko mile besede voditelja te pobožnosti, kateheta J. Vrežeta, gotovo ne ostanejo brez uspeha.

(Iz P a k e.) V proslavo 50letnice cesarjeve se je na predvečer 2. dec. hiša gospe Helene Slapernik pri Vitanji, kjer je tudi obč. pisarna za Pako, lepo razsvetlila. Na hribu se je zažgal kres. Za jubilejski zaklad se je pri taisti priložnosti nabralo od gg. odbornikov 10 kron.

(Iz Sv. Križa v vipavski dolini) nam piše prijatelj lista: V Bogdanjah v vipavski dolini na Kranjskem sem videl na slivah že drugi letošnji sad.

(Iz Radla) nam pišejo: Zgoraj na Radlu je nekaj časa tako prijetno in milo vreme, da radi hodimo na hrib, kjer ni one sitne megle, ki jo ima sedaj nižave sin. Visoko vrh planin premišljujemo hribovsko radost v zimskem času.

(V Kozjem) se je jubilejna slavnost dokaj slovesno vršila. Razsvetljena so bila vsa okna po trgu; samo pri nekem okrajnem živinozdravniku ne. Zakaj ne, Vam ne vemo povedati.

(Veteriški župan) in njegov brat Jurij sta imela strašno smolo pri občinskih volitvah. Nič njima ni pomagalo, dasiravno znata nemščino lomiti. Slava volilcem!

(Ilustrovani narodni koledar) za l. 1899 je ravnokar izšel v založbi gosp. Dragotina Hribarja v Celju. Cena mu je elegantno vezanemu 1 gld., broširanemu 70 kr. Zabavni del se odlikuje po krepkih životopisih zasluženih slovenskih mož in lepih barvanih slikah. Izmej slik naših velemož je posebno zanimiva slika Blaža Kocena.

(V Jarenini) smo tudi dostojno obhajali 2. dec. V predvečer je bila Jarenina lepo razsvetljena, na več krajih so goreli kresovi. Drugi dan pa je bila pri slovesni cesarski sv. maši za našo šolsko mladino blagoslovljena krasna šolska zastava s podobami sv. Alojzija, klečečega pred Marijinim oltarjem, in sv. Cirila in Metoda. Zastavo je blagoslovil dekan Čizek, katehet Gomilšek je imel primeren nagovor za otroke. Kumica je bila zastavi gospa A. Ornik, ki je kupila tudi krasen cesarski trak in ga ob tej priliki pripela na zastavin drog. Bodi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala njej, pa tudi vsem

drugim vrlim Jareninčanom, ki so blage volje z doneski pomagali, da je naša šolska mladina dobila tako lepo zastavo. Na to so pod razvito zastavo šli otroci v šolo, kjer je učitelj Čonč slavil cesarja kot prijatelja šole; potem smo se zbrali na šolskem vrtu, in tu so šolarji po jedrnatih besedah nadučitelja Slekovca vsadili cesarsko lipo. Zares lep je bil ta cesarski dan za Jarenino!

(Veselo znamenje za mejo!) V mali jareninski dekaniji, katera obsega obmejne župnije, je Mohorjeva družba kaj lepo od lani napredovala, namreč za 208 udov; lani jih je štela 544, letos jih ima 752. Poskočilo je število udov v vseh župnijah, najbolj v jareninski, v jakobški, in pri Spodnji Kungoti. Vsa čast delavnim poverjenikom družbinim v tej dekaniji!

(Graški Slovenci) so imeli na dan 2. decembra slovensko službo božjo. Vsled tega je celo štajarsko Nemstvo na nogah! Graški Slovenci, zahtevajte svoje pravice, slovenski narod je ob Vaši strani.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. dekan vuzeniški, Tomaž Mraz, je stopil v pokoj. Kakor slišimo, misli se preseliti v Gorico. Dekanijskim upraviteljem je določen č. g. župnik ribniški, Fr. Hrastelj, župnijskim provizorjem v Vuzenici č. g. kapelan M. Zemljč.

Društvene.

(Ruše.) Tukajšnje «Bralno društvo» in «Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda» priredita 26. decembra, t. j. na sv. Štefana dan, svojo običajno veselico z jako zanimivim vspehom. Pričakujemo tudi letos prav mnogo vdeležencev, domačinov, iz okolice in Maribora.

(Delavsko podporno društvo v Celju) vidno napreduje, in nam znači že lepo število udov. Ustanovilo je tudi meseca oktobra t. l. v Poljčanah podružnico, katera se ravno tako lepo razcvita. Kako velikega pomena je to podporno društvo za celjski okraj, kjer imamo vedne sitnosti z nemšk. okraj. bolniško blagajno, videlo se bo prav kmalu. Predkratim je bila volitev v okraj. bolniško blagajno, katera je pa za nas Slovence jako nepovoljno izpadla, kajti pritisk, agitacija in nepravilnost od nasprotne stranke je bila tolika, da nam ni bilo moči prodreti. Ravno ta volitev nam je odprla oči, da si lahko na drugi strani pomagoma in to je, z delavskim podpornim društvom. Za vzgled bodi nam delavsko podporno društvo v Trstu. Zato pa, rojaki dragi! posežite v žep ter položite mal dar za povzdigo slov. delavskega blagostanja. Če nam bode sreča mila, razstezalo se bode to velekoristno društvo v kratkem čez celi Spod. Štajar. Radovoljne prispevke sprejema blagaj. namest. g. Alojz. Terček v D. Hribarja tiskarni Celje. Kviško toraj za blaginje naroda!

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali: Mil. knez in škof dr. Napotnik 20 gld., kanonik Iv. Bosina 10 gld., H. Hrašovec 1 gld., Iv. Karba 70 kr., na novi maši Tomažičevi nabral O. Vrbnjak 10 gld.

Listnica uredništva in upravnštva.

Gsp. J. B. v O. Poslano se zaračuni za l. 1896. za 2 leti ste še na dolgu. — Gospod I. F. v Ljubljani: Obrnite se na dotični poštni urad, kjer menite, da se je nerednost zgodila. Naše besede bi v tem oziru nič ne pomagale. — Gsp. dopisniku v Kozjem: Oprostite, na izrečno željo gg. kapelanov ne priobčujemo dopisov o kapelanskih slovesih. Sicer pa nam je Vaše sodelovanje prav ljubo. — Gsp. dopisniku v Razborju: Dasi se soglašamo z Vami, vendar se nam stvar zdi za list preveč osebna. Oglasite se večkrat!

Loterijne številke.

Gradec 10. dec. 1898: 48, 15, 36, 54, 72
Dunaj „ „ „ 46, 80, 50, 88, 52

Svila za neveste, meter 65 kr.

do 14 gld. 65 kr., — kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila od 45 kr. do 14 gld. 65 kr., v najnovišegnjih tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno. G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvornik zalagatelj) v Zürichu.

(Iz Gomilškega) nam pišejo: Povodom 50letnice cesarjeve je bil tudi tukajšnji gosp.

Druga poboljšana izdaja!

Izšla je nova knjiga v
tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Obravnava proti anarhistu
Luigi Luccheni-ju,
morilcu Nj. Vel. avstr. cesar., kraljice ogrske, Elizabete.
— Popis življenja blage vladarice in groznega umora —

Knjižica velja 20 kr., s pošto 22 kr.; naročila sprejema in odpošilja: *Vodstvo tiskarne sv. Cirila v Mariboru.*

Pri naročilu 100 knjižic se cena precej zniža. — Trgovci, ki žele razprodajati, naj se oglase!

Knjižice se dobivajo po isti ceni tudi pri sledečih trgovcih: Karol Bastianschitz v Slov. Gradcu. — R. Pitschl v Slovenski Bistrici. — Alto Huber v Ljutomeru. — Anton Umek v Brezicah. — Zwenkel in drug. v Sevnici na Savi. — Vil. Blanke in J. N. Petersič v Ptuju. — Še precej imamo v zalogi knjižic.

Na prodaj!

Pri Sv. Roku, župnija Hajdina pri Ptuju, 20 minut od mesta proč, se prodaja novoizdelan hram. Ima 2 sobi, kuhinjo in obokano klet, poleg tega je 6 oralov zemlje. Proda se tudi hram z 2 oraloma zemlje. Popraša se pri posestniku Francu Mahorič, gostilničarju v Ptuju.

V najem

vzeti želim hišo za trgovino. Ponudbe blagovolijo se naj poslati upravništvu „Slov. Gospodarja“.

Proda se

oziroma da se v najem hiša v Poljčanah, ki ima 3 sobe, kuhinjo, shrambo za jedila, 2 kleti, potem hlev, vrt; nadalje kovačnica, ki se nahaja pri tej hiši, je dobro obiskovana in stoji na okrajni cesti. K hiši spada tudi 10 oralov hoste in travnika. Več pove posestnik **Janez Sparovic** v Poljčanah na juž žel. 1-2

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celju
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagone, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzajem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino.

Z velespoštovanjem 38-52

Anton P. Kolenc.

Služba organista in mežnarja

je razpisana do novega leta. Prošnjiki naj se oglašijo, ako je mogoče, osebno in prinesejo potrebna spričevala. Pogoji ustmeno.

Cerkv. predstojništvo pri Sv. Jederti nad Laškim. 2-3

V najem želi vzeti

s 1. aprilom 1899 malo posestvo s stanovanjem v bližini cerkve. Več pove upravništvu „Slov. Gosp.“ 2-2

Organist

(cecilijanec) in mežnar se sprejme v župniji Šmartno pri Gornjem gradu; več se izve pri cerk. predstojništvu. 2-3

Lepo posestvo

okoli 60 oralov, ki se drži skupaj in obstoja iz 10 oralov njiv, 26 oralov travnikov, in ostalo iz lepega, dragocenega smrekovega gozda, se prodaja pod prosto roko. Potrebno kmetijsko poslopje, obokan hlev za 40 glav govedu, opekarna (ciglarna) itd. je v najboljšem stanu. Več pove le direktnim kupcem tvrdka **Janez Jellenz**, Rathhausgasse v Celju. 3-5

Cenejše, kakor pri vsakem mizarju se kupujejo pri meni truge. Lepo lakirane, močne truge od 4 gold. naprej. 8-10

Friderik Wolf,

naprava za pokopavanje mrličev.

V Tegetthoffovih ulicah, 18.
Blumengasse, 10. v Mariboru.

Oskrbništvo grajščine Herbersdorf

prodaja od železniške postaje Wildon na Stajarskem proti povzetju

jabolčnik

zlatorumen z izvrstnim okusom, po 6, 8, 10 in 12 kr. liter. 19

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prezema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, 17
Wolfve ulice št. 4.
Domača tvrdka!

Avtonomna past za množico zivalij.
Za podgane fl. 2.—, za miši fl. 1.20.

Vlovi v eni noči, ne da bi se pazilo na njo, do 40 komadov, ne zapusti nobenega duha in se stavi sama. Povsod najboljši vspehi. Se pošilja proti poštnim povzetjem. **M. Feith**, Dunaj II., Taborestrasse 11/b.

Oklic.

Prostovoljna sodnijska dražba.

C. kr. okrajno sodišče v Šoštanj daja na znanje:

Na prošnjo dedičev dovoli se prostovoljna sodnja dražba zapuščine po dne 23. avgusta 1898 v Šoštanju umrlem Jožefu Papežu spadajočih zemljišč vlož. št. 79 in 80 katastralne občine Šoštanj, cenjenih na 539 gl. 76 kr. s pritkino po 4 " 20 "

skupaj 543 gl. 96 kr.

in se določa v to edini nárok na

9. decembra 1898!

od 11—12. ure dopoldne v tusodnem uradu s pristavkom, da se bodo zemljišča s pritkino vred pri tej dražbi le za ali nad cenilno vrednostjo po 543 gl. 96 kr. prodala, da spada skupilo v zapuščino po Jožefu Papežu in da ostane zastavna pravica gledé zavarovanih terjatev na zemljiščih nedotaknena.

Pogoji, cenilni zapisnik in izvleček iz zemljiščne knjige se morejo v navadnih uradnih urah pri tem sodišču pregledati.

C. kr. okrajno sodišče v Šoštanj, dne 28. novembra 1898.

C. kr. deželno sodni svetnik:

3-3

Mihetič.

Za bolehe na pljučah, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdor se hoče za vselej znebiti pljučnih in goltančnih še toliko trdovratnih boleznij, potem nadehe, če je še tako zastarela in navidezno neozdravljiva, naj pije **A. Wolffsky-jev čaj zoper kronične pljučne in vratne bolezni.** Na tisoče zahvalnic zajamčuje veliko zdravilno moč omenjenega čaja. Zavoj stane 1-20 mark. Knjižice zastoj. Pristen samo pri **A. Wolffsky-ju** v Berlinu, N. 37. 7-26

Najboljši prah za živino

je **Barthelovo apno za klajo;** zabrani, da živina ne liže in grize lesa, da ne dobi mehkih kostij, da ne shujša, stori pa, da rada je, da dobro prebavlja, daje veliko mleka, je močna za delo in daje izvrstno meso. Za vsako vrsto živine prav potrebno. Opis, kako se rabi, zastoj. 5 kil za poskušnjo 1 gl. na Dunaju. 5-20

M. Barthel in drug.
na Dunaju,
X. Keplergasse 20/V.

Stefan Kaufmann,

trgovec z železnim blagom v Radgoni 6
priporoča svoje železna štedilna ognjišča (Sparherd) in peči, kakor tudi Marija-Celjske vlite kotle po najnižjih cenah.

Phöniksova pomada

je bila na razstavi za zdravstvene in bolnikostrežne zadeve v Stuttgartu l. 1890 odlikovana z medaljo, je priznana kot izvrstna po mnogih zdravnikih in vsled tisočeri zahvalnih pisem. Ta pomada je edino sedaj obstoječe neškodljivo sredstvo, vsled katerega pri možkih in ženskih lasje silno bujno rastejo, ne izpadajo, ter se takoj odpravijo luskinne raz glave. Tudi dobro služi za to, da se moreš koj v mladosti ponášati z brki. Vspéh in neškodljivost se jamči.

Lonček te pomade stane 90 kr. Dobi se po poštnem povzetju, ali pa, če se denar že naprej pošlje.

Naslov: **Hoppe, Dunaj, XV., Pouthongasse 3.** 17-26

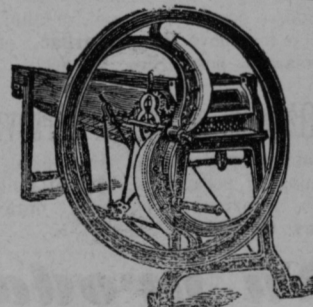
Najnovjši strojiza pripravo poklaj:

Slamoreznice, krompir- in reporeznice, drobilni in stiskalni stroji, soparni stroj živinske poklaj, prenosilne peči s štedilnim kotlom, kateri slednji je pološčen, ali ne, vravnati tako, da stoji, ali se prevažajo, da se kuha ali pari v njem živinska poklaja, krompir; služi še drugim gospodarskim in domačim potrebam itd.

Nadalje: **Stroji za luženje turšice, čistilnice za žito (vetrnice), žitni trijeri (žitočistilniki), stiskalnice za seno in slamo,** ki se gonijo z roko, stojijo, ali se lahko prevažajo. Vse imenovane stroje izdeluje in prodaja z jamstvom, da so najboljše, najtrpežnejše izdelani,

PH. MAYFARTH in drug,
c. kr. izjemno priv. tovarne gospodarskih strojev, livarne in fužine s parom
Na Dunaju, II. Taborstrasse št. 76. 5-6

Odlikovani z več kot 400 zlatimi, srebrnimi ter bronastimi kolajnami.
Ilustrovani katalogi in priznanilna pisma gratis. — Zastopniki in prekupci se želijo.

Slovenci!

Že v sedmi popravljani izdaji je izšel
v tiskarni sv. Cirila v
Mariboru,
koroške ulice št. 5.

po vsem Slovenskem
priljubljeni

VENEČ
pobožnih molitev in svetih pesmi.
Spisal duhovnik lavantinske škofije.

Krasno
vezan z zlato
obrezo stane fl. 1.60,
lično v usnje vezan z
barvano obrezo gld. 1.40.
Za pošto se naj pridene 10 kr.
Slovenci, pridno si naročajte lepo knjigo!

ZAHVALA.

Dne 23. septembra t. l. je nastal v samostanu Mehrerau ogenj, ki je popolnoma uničil več gospodarskih poslopij, ter samostanu povzročil veliko škodo.

K sreči so bila ta poslopja in mal del shranjenih pridelkov zavarovana pri

„UNIO CATHOLICA“

ki je prav kulantno dala ceniti škodo in takoj izplačala cenilno svoto 12.389 gld. 42 kr.

Direkciji tega zavoda izrekamo tem potom javno zahvalo ter si štejemo v dolžnost, ta katoliški zavod vsem najtopleje priporočati.

V Mehrerau-u, dne 2. nov. 1898.

P. Magnus Woher,
začasni nadnatakar.

Bazglas.

Izpraznjena mesta dež. okr. živinozdravnika v Oberwölzu, okr. sodnije istega imena, v Pischelsdorfu okr. sodnije Gleisdorf in v Rogatcu, okr. sodnije enakega imena, z letno plačo 600 gold. se oddajo takoj, skraja le provizorično. Definitivno se bodo potrdilo službe, ako dotičniki po dveletni povolno izvršujoči službi prosijo zato, na kar se jim orračunijo tudi provizorična leta.

Prošnjiki, in sicer le živinozdravniki z diplomom, naj svoje prošnje z dokazi svoje zmožnosti, dosedanjega službovanja in starosti, pošljejo, kakor se službeno zahteva, do konca meseca decembra 1898 štaj. deželnemu odboru.

Prošnjiki za službo v Rogatcu morajo biti zmožni slovensčine ali se zavzeti, da se je priuče v dobi pol drugega leta.

V Gradcu, dne 29. novembra 1898.
2—2 Štaj. dež. odbor.

Glasovir,

močen, s šestimi oktavami, se takoj proda. Več o tem pove Grega Kerpač, orglavec v Šmartnu, pošta Slov. Gradec. 2-2

Oženjen orglar in cerkovnik

z dobrim spričevalom, išče službe, oboje skupaj ali posamezno, kjer bi lahko imel malo trgovino. Več pove upravništvo „Slov. Gosp.“ 2-2

Na prodaj.

Proda se vsak dan želarski hram v dobrem stanu, ki ima 3 sobe in obokano klet v zemlji; poleg tega je kravji in svinjski hlev in vodnjak in 5 oral zemlje. Leži zraven velike ceste, 3/4 ure od mesta proti sv. Urbanu. Vpraša se pri lastniku Janezu Vaupotič, občina Rogozna, št. 28.

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod

Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.

S spoštovanjem Vaš hvaležni
Jakob Suppan.

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hripi, raduhi in zastarele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarni k „Zrinjskemu“ (H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsako naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.

Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštnem povzetju. Kdor pošlje denar naprej, naj pridene za tovarni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu
H. Brodjočin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancem ugajale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštnem povzetju.

V Modrušu, dne 26. velikega travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zantič.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem žledodnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krepčajo žledodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni žledodca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanega 80 kr.

Pošilja se vsak dan po poštnem povzetju.

Kdor pošlje naprej denar, naj za pošto spremnico in zabojček doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu
H. Brodjočin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Ako naroče znašaje 5 geld. in več, pošiljajo se franko.

Prespoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljajoč Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga

Jernej Lisički.

V Strmcu poleg Stubice,
22. mal. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je prav dobro zdravilo zoper trganje v kosteh, revmatizmu, bolečine v križu, prehlajanje pri prepihu itd. Mazilo jači utrjene žile ter krepki stare, ki trpijo na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi na steklenici to varstveno znamko.

Cena edne steklenice tega mazila takoj plačanega 75 kr.

Vsak dan se pošilja po poštnem povzetju.

Kdor denar pošlje naprej, naj pridene za pošto spremnico in zabojček 20 kr. 10—32

Lekarna k Zrinjskemu,
H. Brodjočin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Kajetan Murko, glavni trg hiš. št. 4 v Ptuj.

Kajetan Murko,

trgovec na glavnem trgu hšt. 4
v PTUJU.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu v Ptuj in okoli in vsem šolskim vodstvom vljudno naznanjati, da sem sprejel ravnokar zelo nova ročna dela, galanterijske predmete za štikanje in druge raznovrstne predmete, ki so jako praktični za

božična darila

in sicer za moške: srajce, kolirje, zapestnike (manšete), ovratnike, žepne ropce, hlačnjake; za ženske: hlače, kasete, miderce, nogavice, ovratnike in predpasnike; in da imam veliki izbor **Jägerjevih sraja** in hlač za moške, ženske in otroke.

Naročila na zunaj izvršujem točno, dajam predmete tudi na ogled, in prosim za mnogobrojno odjemanje.

S spoštovanjem

Kajetan Murko,

2-3 glavni trg hiš. št. 4 v Ptuj.

Kajetan Murko, glavni trg hiš. št. 4 v Ptuj.

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo.

39—45

Solidna postrežba in prav nizke cene.